

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán külföldre:
 Egész évre . . . 10 ft. — kr.
 Félévre . . . 5 — —
 Negyedévre . . . 2 — 50 —
 Egy hónapra . . . 1 — —
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Főter 1894. sz.)
 bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Tegoldi K. Lajos könyvkereskedésében
 és a kiadóhivatalban. (Főter 1894. sz.)
 alhatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVETÉLÉVEL.

Hirdetési díj:

Negy hasábozott sorért 5 kr. Nagyobb
 terjedelmű a löbbázórti hirdetések a
 szerint jutányos áron vesztnek fel. Bélyeg
 díj minden külön bejelölésért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újdonság 50 kr.
 Nyitási költségek minden polti sorra
 50 krajczár.
 Hirdetéseket felvételnek a szerkesztőség-
 ben és kiadóhivatalban. Főter 1894. sz.
 alhatt.)
 Készítők nem adnak vissza.

A papi nőtlenség.

(V.) A legszebb emberi rendeltetés a családalapítás. Családokból lettek a nemzetségek; nemzetségekből az államok. A családok tehát veteményes kertjei az országnak. Ezekből kerülnek ki a honpolgárok; ezek által élnek tovább a nemzetek; ezekben kapcsolódik egyik emberöltő a másikhoz.

Nem csuda, hogy a házasságot már a legrégebbi korban szabályozni, szokásokkal és törvényekkel korlátozni igyekeznek. Az egyház rendkívüli súlyt és gondot fektet arra, és idők óta, hogy a házasságokat kezében tartsa, kihirdetés, keresztelés és temetés: mind az egyház birtokában van Magyarországon manapságban. Ezek pedig az emberek életének legnevezetesebb pontjai; szivre, kedélyre, lélekre ilyenkor hat igazán mindenki és minden. Bölcsőtől a koporsóig így öleli magához a halandót az egyház.

Mily szép, mikor a lelkész maga is családot alkotva, együtt él istennek és embernek tetszőleg a társadalommal. A szülők ügyét, baját átérzeni csak a szüle birja. A nőtle, vagy gyermektelen ember, olyan, mint a virágsorban a fa; közőmbösen megy el a világ mellette.

Mi dolog az, hogy dacára a fen-
 tebbi igazságoknak; a természet örök törvényeinek: van az emberiségnek egy része, — a cath. klérus, — amelyik családot nem alapít. Sem isteni, sem emberi törvényeknek e tekintetben meg nem hajol; hanem rend- és erkölcsellenesen él, önmagának kinsására, a társadalomnak pedig nagy kárára. Pedig nyilván hirdeti a szent írás is: »Jobb házasságban élni, mint égnie.

Bizony ez egy régi elavult intézkedésnek alkalmatlan maradványa. Bizony ez az emberi önzésnek legfeltűnőbb kinövése. Régen, mikor a pápák minden módon az egyháznak és magoknak a hatalmát, tekintélyét és gazdagságát akarták emelni: kitűnő eszközt találtak céljaiknak a nőtle és családalan egyházi férfiak nagy seregében. Ezek tudásukat,

vagyonukat, minden idejüket és tehetségeket az egyház emelésére szentelték. A szép és gazdag jesusiták, a vitéz és bátor johanniták, vagy a híres templárusok, a sok kolduló, betegápoló és tanító szerzetesek egész serege, mind azt a szerkelet huzta, amelyiket az á-izidori gyűjtemény, a koholt apostoli kánonok és több efferlek támogattak, t. i. a pápai határam felbete emelését a világi-nak. Ez a törekedés mai napig sem ért véget.

Hanem a haladó idő keresztül gázol mindenben. Keresztül gázolt már sok ferdéségen és nem lesz más sorsa a papi nőtlenségnek sem.

Elmultak azok az idők és körülmények, mikor az ilyesmire szükség lehetett. A torony szép ugyan egymagában is; de sokkal szebb, ha körülte tele van apróbb, mellé simuló házakkal!

Ami természetellenes: az előbb-utóbb megbosszulja magát. Az a jelenség, hogy a papok egy csomó rokongyermekek neveltetnek (akik sokszor csak az anyjuk nevét viselik), hogy elegáns házvezetőnőket, fiatal unokahugokat tartanak, hogy hivataluktól mindjárt-mindjárt szivesen megválnak és konvertálnak: mind jele annak, hogy a természet- és észellenes papi nőtlenség végét járja. A társadalom bizonyos ferdéségeken eleinte nevet, később megbotránkoszik s végül elsperi a föld színéről. Ilyen sorsa lesz a papi coelibátusnak is; és, hogy ilyen legyen: azt követeli a tisztesség és igazságon kívül, maga az állam és társadalom is egyformán.

Minden kornak van istene és van embere. Akad még embere a papi nőtlenségek törlésének is. II. József, mikor látta, hogy a roppant vagyon, az intelligencia, a sok ép-kézláb ember bemenekül a zárdákba; mikor látta, hogy az itt folyó dözsölés nagy erkölcsi és nemzeti gazdasági károkat okoz: egymásután adta ki kolostor-irtó rendeleteit. 1782. 85. 86-ban a nevezett uralkodó 738 szerzeteházat záratott be; a javaikat elko-bozta s nevelés-oktatási célokra adta. E nemű munkájának nagy tere volt, mert

akkor a magyar-oztrák birodalom területén összesen 2163 kolostor állott fenn és legkevesebb 50 ezer főre ment az oda behúzódtott emberek száma. I. Ferencz császár már nem folytatta ezt a munkát, sőt az eltörölt szerzetekből igen sokat visszaállított.

Ettől az időtől kezdve megszünt lenni a klérus és ferdéségei nebánstvirág Svájcz — például — 1848-ban minden kolostort kiűrit és kanton-iskolává s gyári helylyé tesz. A nagy, toronyos zárdá-épületekből zeng az iskolás gyermekek buzó éneke és (sok helyen) zakatol a malomkerék, vagy füstöl a se-lyem-gyár magas kéménye. A híres helylyő helyek mind a tanuláshoz és becsületes iparnak virágzó telepeivé lettek.

És hogy ez így van, hogy a gazdag szerzetrendek javai a közforgalomnak és nemzetgazdaságnak visszaadattak: azt soha senki meg nem bánta, az előre haladó idők és nemzedékek pedig áldva emlegetik az okos, előrelátó elődöket, hasznos intézkedéseikért.

Igy kell történni a papi nőtlenség-gel is. Jöjjön egy erős, bátor kéz és lökje ki a magyar társadalom testéből ezt a betegséget. A katolikus pap legyen olyan ember, mint más; szolgálja istenét és hazáját egyformán; adja meg az istennek, ami az istené és a királynak is, ami a királyé.

Amilyen szép és előnyös az, hogy a protestáns papok nagy családokat tartanak és nevelnek fel a haza és emberiség javára: épen olyan lesz, ha a catholikus papok is ugyanezt fogják tenni.

El a papi nőtlenséggel! A sok szép jövedelem, melyeket a kegyes hivek a plébánusok lábához raknak, szebb és szentebb célra nem fordítható, mint saját jó gyermekek nevelésére, szép család fenntartására.

Ez a dolog az, melyet napirendre kell már tűznünk s a megoldást egyeseknek és társadalomnak, intézőknak és a törvényhozásnak siettetni elodázhatlan kötelessége!

BELFÖLD.

A függetlenségi és 48-as párt közgazdasági bizottsága megkezdve munkálkodását, Polónyi Geza indítványára megállapodott abban, hogy a bizottság tagjai külön szakmakörrel bíznak meg. Az illetők egy-egy program-tervezetet fognak elkészíteni, melynek alapján azután a függetlenségi és 48-as párt közgazdasági programja meg fog állapítani.

Kossuth Ferencz itthon. Kossuth Ferencz az eddigi megállapodások szerint, a jövő vasárnap érkezik meg a fővárosba. A rákospalotaiak ugyancsak kitesznek magukért. Az asszonyok közül 30-an fehér ruhában fogják varni, a falu legényei pedig bandériumot szerveznek, s úgy kísérik majd a legnagyobb magyar elsőszülött fiát lakására. A fővárosi küldöttségeken kívül megjelennek a pályaházban az újpesti függetlenségi párt tagjai s az ottani egyesületek testületileg. — Kossuth Ferencz szombaton indult el Nápolyból Magyarországra felé. Először Rómába megy, hol néhány napot időzik, hogy hódolatát bemutassa és elbucsz-zék az olasz királytól, aztan indul hazafelé. Budapestre október hó 28-án délelőtt 10 órakor érkezik meg.

KÜLFÖLD.

A császár betegsége. Pétervár, okt. 22. A livádiai tényállás feletti bizonytalanság a publikumban nagy nyugtalanságot kelt. Mohón olvassák a nagy betűkkel nyomtatott bulletin-eket, a melyek azonban nem igen találnak hitelt. A szerkesztőségeknek adott utasítás, hogy a Livádiába küldendő lappéldányokból hagyják ki a bulletinokat, csak növelve az igazolt-ságot. Még irányadó körökben sem tudnak mást, mint a mi a bulletinokban van. Ezért tehát érthető sokaknak az a hiedelme, hogy a császár már meghalt, de ennek hivatalos közlé-tétele csak a jövő héten történik meg, a mi-kor Alice hercegnő már meg lesz keresztel-ve és a trónörökösöl megártotta esküvőjét. A czárné állapotáról sem lehet biztosat tudni; beszélnek, hogy idegszélhűdés árta, mikor megtudta a teljes valóságot a császár állapot felől, de ez a hír nem nyert megerősítést. Peh-jedonnszev, a ki az udvarnál oly nagy szerepet játszott annak idején, Krimből Jaltába költözik.

Angol lap az erdélyi kérdésről. A londoni Morning Post legújabb számában az erdélyi kérdést hosszu czikkben tüztesen s elfogulatlanul világítja meg. Kimutatja, hogy az agitátorok az az állítása, hogy az oláhok a rómaiaktól származnak, nem egyéb pusztá mesénél. Az ügy politikai oldalára áttérve kons-

turinvaldesi templom, hol a gyász istenitisz-teletet tartották, pedig három nyelven imád-koztak benne, olaszul, magyarul, francziául, de azalatt a besütő nap fényes sugara reá eset a falakat borító koszoru özőn egy-egy szalgájára, s egymás után előtűnt valamely derék magyar város neve: Debreczen, Czegled, Kis-Ujszállás, mintha maga a város lelke jelent volna meg.

Ott álltak a magyar ifjak a ravatal kö-rül, fekete díszmagyarban, kivont karddal, nemes szomorúsággal arcukon, s a jelenle-vőknek eszébe jutott, hogy ezen ifjak mind árvák lettek, árva lett az egész magyar haza és minden magyar; erre sirva fakadt mind, mind, az egész halgatóság, mert minden sziv magyar volt e percben, és soha öszintébb zo-kogást nem kísérték eg felé a remek olasz chorusok tiszta, gyönyörű mennyei hangjai.

Itt következnek a nagyszerű menet Turin városán keresztül a fapalyáig. A gyászba öltözött hölgyek a fekete lobogós erkélyeken, ez mind oly megható, s csak azt sajnáljuk, hogy nem lehet mindent szóról szóra leírni e szük keretben. De megint folytatjuk:

»Az indóháznál festői halottas sátor várta Kossuth koporsóját, melyet hamar fel-ékitettek a koszoruk ezreivel. Aztán Voli sin-daco átadta a drága holttestet a budapesti küldöttségnek.

Igen meghatóan köszönte meg Helfy Olaszországnak és Turinnak azt a nemes ven-dégszeretetet, a melylyel Kossuthot magok közé fogadták.

Megemlítette, hogy Kossuth mennyire szerette Olaszországot, hogy barátja volt Mazzininak, Garibaldinak, Cavournak és azért élni fog Kossuth neve örökké, nemcsak a magyarok, hanem az olaszok szívében, em-lékében is.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Őszi verőfény.

Mosolyg a nap és enyhe fénynyel
 Borít be erdőt és mezőt,
 Ugy képzelm: tavasz van ujra,
 Mely mindent új életre költ.

Nézek a légbe futatában,
 Keresem a dalos madárt,
 Megérkezett-é, hogy dalával
 Bezengje vígan a határt?

De csak hiába nézek én fel,
 Nincsen madár, nincs kikelet!
 Bütyök, bimbók helyett a jákon
 Reszketnek hervadt levelek.

Igaz, hogy repül néha-néha
 Madár-sereg a légbe fent;
 De hajh, azok nem visszatérők:
 Mennék keresni idegent!

Érzem, oh érzem, messze van még
 Első mosolyod, szép tavasz!
 Hányszor foglak én megkívánni
 Mikor a téli-ég havaz!...

Tudom én jól, hogy ez a sugár,
 Mely most ragyog a táj felett:
 A haldokló nyár bucsuzója,
 És nem mosolygó kikelet!

V. Krüzselyi Erzsike.

Visszaemlékezések a turini nagy napokra.

Az élet folyásában felmerülő napi ese-mények, bármennyire nevezetes dolgok legye-nek is, végtére kimaradnak a napi tudósítások rovatából, hogy más, újabb történeteknek helyet adjanak. S ha ilyenkor még akad egy-egy ábrándos ember, kit a közelmúlt inkább érde-ke, mint a jelen, s még arról szeretne vala-mit közölni, hidegen visszautasítja a szer-kesztőség ezen szavakkal: nagyon ismert do-log, már lejárt az idejét, kérünk újabbat. És ekkor a multon ábrándozó író félrevonul, lát-ván, hogy az érzelmeinek is gőzerővel kell haladni a mai villamos korban, s ha a jelen eseményei nem lelkesítik az írássá, halgatagon magába zárja gondolatait.

Ezen eset nem fog nálunk bekövetkezni Kossuthot illetőleg. Erre nem lehet, nem sza-bad mondani magyarnak, hogy már ösmert dolog, s térjünk a napi események sorára. A Kossuth Lajos emléket nemhogy levonnók a napirendről, hanem koronként meg kell újitni a visszaemlékezéseket. Olyan élénken kell tar-tani a Kossuth emléket a magyarok lelkében, mint a hogy Budapest hű polgárai fentartják Kossuth sírját, mely most is olyan dus virá-gokkal és üde koszorúkkal van elhalmozva, mintha tegnap lett volna a nagy halott teme-tése. Épen az napon is, hogy Budapestet el-hagyám, a Kossuth sírján, a rendes napi kos-zoru mellett egy más üde koszoru is volt, melynek széles nemzeti szalgáján a szavak ra-gyogtak arany betűkkel:

»Kossuth Lajos apánknak. — A kispesti iparosnők.«
 Ez volt jun. 24 én, három hó mulva Kos-suth halála után. És ez így lesz folytonosan, így kell lennie.
 Ezen gondolatok azért újultak meg kö-

zelebről emlémben, hogy egy nagyon érdekes leírást ismertessek ezen címmel: »Szent uta-zás Turinból Budapestig«, melynek írója De Gerando Antonia, s amely a »Teleki Blanka köre második kis emlékkönyvében jelent meg. Minden sora ezen közlesnek a lelkesedés s el-ragadtatás öszinte érzésével van írva s elgon-dolám magamban, milyen kár, hogy ennek újabb megemlézésére talán azt mondanók: ez már el-mult, ismerős történet, nem közölhető. De mind e mellett, mégis hozzáfogtam az íráshoz, hogy azon szent utleírásból néhány sort közöljek Önökkel, előre bocsátott meggyőződésemnél fogva. Ime a mutatvány:

»Mindazok, kik most Kossuth Lajos be-tegsége és halála alkalmából Turinba záran-dokoltak, érezhették hazafias fájdalom közep-te is, hogy oly magasztos perczeket élnek át, a minők a világtörténelem legérdekesebb napjait képezik.

Össze volt most ott gyűlve Turinban Kossuth Lajos halálós ágya körül, gondolat-ban és valósággal is, mind a mennyi kitűnő, lelkes, önzetlen, a haladást és szabadságot szerető ember van még a világ minden pont-ján, és mint testvért fogadták az ujonan érkezőt.

Minden nyelven egyszerre beszéltek, Kossuth Lajosnak az előtt oly magános sza-lonjában: olaszul, angolul, francziául, magya-rul, de azért mind megértették egymást, mert egyet éreztek; érezték, hogy habár nem csak a magyar hazának, hanem az egész vi-lágegyetemnek egy fényes faklyája aludt ki, látszólag, most kezd ő igazán feltámadni a szíveben. Mindnyajunknak vére mintegy ezer éves történelmi erővel lüktetett szíveinkben, s minden sziv magyar lett, mivel ezt meg-érezte.
 Magyar volt 1894. márczius 29-én a

on korlátozás mellett önyvileg is bekebelezte a város a többször hazát bármikor kiérteke a kisajátítási szerepelt, a kisajátítási megindítása 26 ezren...

nyháztér rendezését és kisajátítását város szé... okokból tovább hamivel az a küldöttség, e elnökölte alatt az... gázviva, idő közben kivételével elhalt, mi... megtalálni azt az ala... sajátítás eszközölhető... kifejtett tevékenység... minye, hogy az ipar... hitelintézet % alatti... a kisajátítás céljaira... fel.

koronával nyitnának kisajátítási pénztár. A kisajátítása céljaira összeg a 143,250 frt 50... zstárból kölcsönöztetnék... titási pénztárnak, amely... összeget 3-4 év alatt... teteleiből, amelyek az... l-évre rendszeresített...

setén ugyanis ez állam... zett százalékon felül a... a kisajátítási pénztárba... do, a mint ez a főváro... bb városokban is már... van, ezen felül még a... erhere is évenként bizo... t. Ezekből a bevétel... iaczon levő ugynevezett... tessébbé tétele folytán elő... aporulatából a Stenczin... áának költségei az azo... ztárnak 3-4 év alatt... későbbi bevételek aztán... zeti és kisajátítási cze... bocsatása után indítvá... rvényhatósági bizottsági... zepítészetű és kisajátítási... birtok változás esetén... ek 1-2 % a ezen pénz... esületi takarékok és hitel... t 20,000 korona a földi... zt erejét pótolnassák ki... ház kisajátításánál a kár... zóható legyen

i és kisajátítási pénztár... esőn nyert összeget, min... eőzőleg, térítse majd

a látták legelőször viszont... zesség után, ily érze... edett, a mit Kossuth La... perczól fogva, a mikor a... Kossuth Ferencz, az atya... hittel közeledett a fátyo... zászolóhoz és ezt mondta:... tetemei nevében megcsó... r zászolt, mely szemem... i korszak hajnala hasadt... eben; mintha ki akarna... szerű önéből, melyszel... hilitéselte, mintha min... t volna szívében, hogy... magának, hanem a köz... az ideálnak is fog élni!... egy része az embereknek... ország különböző vickek... monjan álltak két felül. meg... mint egy templomban,... tán 4-ig. Múltó volt Koss... káról önként ellebbent... suth-nóták, melyeket akar... denki énekelt, még a ra... g papok is, mert betelje... y buzgó honleány utalt... szalagján: „Resurget!”... a nagybecsű könyvecské... a hazafi birtokában kel... gy örökbecsű szent erek... mal nem mulaszthatjuk el... ett zászlonak a leírását, ... hazafias költészet volt... ernél hosszabb zászlo-sza... engerszin volt, szélein kes... gal. A nagy koszoru ele... a levelekkel, mely utolsó... l voltak borítva. A csok... ág bokréta képezte, oly... részét mind piros rózák... való részt fehér rózák... s az utána való szél her... ébből állott. Valódi remek... os üzletének. A széles szá... állott: Kossuth Lajosnak... végén: Telegi Miksáné és... ren.

az ezer meg ezer koszo... egyet ismertetni; mind... szent emlék! L. K.

5. Az 1868 Május 6-án 220/2545 szám alatt hozott határozatnak azonnali végrehajtását, a kisajátításnak haladéktalan fogantatását és az e végből szükséges összes intézkedéseknek megtételét.

Ezen indítványunk a legközelebbi bizottsági közgyűlés napi rendjére való kitűzését kérve, vagyunk.

Debreczen 1894. Okt. hó.

Az indítványt eddig következő városi bizottsági tagok írták alá:

Márk Endre, Csanak József, Nemes Kálmán, Géresi Kálmán, Tarkányi Péter, Komlóssy Dezső, Somogyi Pál, Kovács Lajos, Koszorus Lajos, Mihaiovics István, Steinfeld Antal, Szabó Sámuel, Harmath Gergely, Vaczi János, Joó István, Paksy Imre, Miskolcsey Jenő, Pálfi Gábor, Nagy Bálint, Malatinszky Ferencz, Kertész István, Tóby István, Ekli Gábor, Kurucz Miklós, Jambor István, Kálmán András, Polgári Sándor, Kuczik Gábor, Kola János, Dr. Balkányi Miklós, Erber Vilmos, Dr. Sárvary Gyula, Bechert Manó, Rössler Rikhard, Berger Jenő, K. Tóth Kálmán, Reichmann Armin, Biederma József, Hidvéger Mihály, Weisz Lévy, Falk Lajos, Dr. Legányi Gyula, Dr. Popper Alajos, Zádor Lajos, Szabó Kálmán, Szabó Miklós, Kardos László, Dr. Király Ferencz, Kovácsy Ferencz, Rickl Géza, Györfly Aladár, Dr. Rotschnek V. Emil, Dr. Tibanyi Sámuel, Berger Henrik, Áron Jenő, Dr. Sz. Szabó József, Hajdu Ignác, Vecsey Viktor, Kovács Gábor, Lengyel Imre, Otrókosi Vég János, Szőke János, Jeney József, Hódó Béla, Serli Ede, Liprai Miklós, Benyács Emil, Kaszanyiczki Endre, Szalay István, Vágó Andor, Rochlitz Arthur, Szepessy Gusztáv, Jambor Ferencz, Buzás Elek, Horváth István, Pásztor János, Vecsey Zoltán, Sebess György, Horváth Tamás, Simonffy Emil, Dr. Kovács Sándor, Szilágyi Bálint, Dr. Nagy Zsigmond, Fehér Domokos, Jóna Dániel, Koncz Elek, Janossy József, Huber József, Knoll Rudolf, Kádár István, Csieső Lajos, Riesz Henrik, Bátorhy Sándor, Márton Imre, Czégely Ferencz, Dr. Fráter Imre, Szabó Mihály, Weichinger Károly, Harangi Sándor, Dr. Kocsár Gábor, Tóth Béla építész, Dr. Kardos Samu, Dr. Bakonyi Samu, Lippman Samuel, Weinberger Lajos.

Az összes illetékek a szállítólevélre ragasztandó frankó jegyekkel rovandók le. A sűrűs postai csomagok a postai szállításra alkalmas bármely tárgyakat tartalmazhatnak, kiterjedésük hosszban az 1 méter, szélességben a 0,5 métert, súlyban a 10 kg-ot nem haladhatja meg; értéknyilvántással nem láthatók el és utánvétellel nem terhelhetők meg. Az Ausztriával és Németországgal váltott csereforgalomban sűrűs csomagokként egyelőre csak termékenyített halikát tartalmazó csomagok fogadhatók el a fennebb körülírt feltételek alatt, — mindazonáltal oly megszorítással, hogy egyegy csomag súlya a négy kg-ot nem haladhatja meg.

*** Tűzoltók vizsgálja.** A tűzoltó egy-letbe önkéntesen belépő gazd. tanítási haitagok vasárnap d. u. vizsgáztak az Örtányán. Öten mászó, öten pedig a szivattyúvizsgát állták ki sikeresen.

*** A lembergi országos kiállítás** főnyereményei a következő sorsjegyek tulajdonosai nyerték meg:

1-ső nyeremény (kétemeletes ház Lembergben, vagy pedig 54,000 frt kész pénzben) **4571 + 27**

2-ik nyeremény (gyémánt garnitúra, vagy pedig 9000 frt készpénzben) **4772 + 44.**

3-ik nyeremény (arany garnitúra, vagy pedig 4500 frt készpénzben) **3327 + 24**

Miután kezeink közt van az összes sorsjegyek kihúzásáról szóló hivatalos kimutatás: vidéki előfizetőknek, ha sorsjegyeik számát tudatják velünk, szívesen megteesszük, hogy utána nézzünk, valyon nyertek-e valamit, vagy sem.

*** A debreczen n-létai vasut megnyitása.** A debreczen-n-létai vasutvonal építése — amint már megirtuk — befejezést nyert. A megnyitást a forgalomnak átadását november hó 1-ére tervezték. Ez azonban pár hóig még elmarad. A vonal mentén, a sárandi állomáson ugyanis nem találunk vizet, N. Létán pedig még nem építettek föl a fűtőházat. A két gátló körülményen azonban nem sokára segítenek s a vonalat december hó elején valószínűleg átadhatják a forgalomnak.

*** Gyászjelentés.** Rakowszky Erzsébet és férje Albert József, valamint gyermekei: Lujza, Erzsébet, József, Irén, Kálmán, Pál és Gyula mely fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó atyának, apósának, nagyapának néhai **K a k o v s z k y** Alajosnak, életének 63-ik, övegyességének 5-ik évében, a halálukól szent-ségének áhítatos felvétele és hosszas szenvedés után, folyó hó 23-án éjjeli 2 órakor történt csendes kimutat. Kedves halottunk hült tetemét folyó hó 24-én, délután 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint, Kossuth-utca 47. sz. háztól a Szent-Anna sírkertbe örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent-mise áldozat pedig október hó 25-én, délelőtt 9 órakor fog az egék urának bemutatni. Mely végtelességűre rokonainkat, barátainkat és jó ömerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1894. október 23-án. Az örök világosság fényekedjék neki!

*** A p-ladányi sikkasztás** A p-ladányi takarékpénztári sikkasztás ügyében tegnap kezdtek meg a debreczeni kir. törvényszéknel a vég tárgyalást, mely előre láthatólag több napot fog igénybe venni. Az ítéletet majd annak idején közöljük.

*** A tuzsérli tragédia.** Megirtuk, hogy a Salamon Ella esetében a vizsgálatot folytatják, hogy a tanuk kihallgatása már legközelebbre várható. Baruch dr. törvényszéki orvos véleményét az ügyesség után az országos közegészségügyi tanácshoz terjesztették fel s az lesz hivatalos kimondani, hogy Neukom Ferenczet, a szomorú hirmévre vergődött verscezi kultúrót és hipnotizórt terhel-e felelőség. Baruch dr. véleménye szerint Neukom nem bűnös. Erre a kérdésre különben a törvényszék ki fogja kérni az országos közegészségügyi tanács véleményét.

*** Társas vacsora** A debreczeni iparos ifjuság önképző egylete 1894. évi október hó 28-án, vasárnap, a »Korona« vendéglő tánctermében, dalestély-, nagy nemzetközi zónaposta és tánczcai egybekötött társas-vacsorát rendez. Belepti-díj — melyben a vacsora ára is bennfoglaltatik — személyenként 1 frt. Kezdeté este pont 8 órakor. Előjegyzések a vacsorára f. hó 16-ig fogadhatók el a kibocsátott aláírási ivenk. Feülfizetések köszönettel fogadhatók és hirdaplag nyugtáztatnak. Kérnek a hölgyek a lehető leggyorsabb ruhában megjelenni. Jegyek előre válthatók a nap bármely szakában, az egylet n-hatvan-utcai helyiségében. A »nemzetközi posta-levelezés«-nél díjat nyer azon ur és hölgy, ki a legtöbb írt levelező-lapot mutatja fel. Díj egy-egy torta.

*** Kétnéjűség.** Kádár László nádudvari lakost kétnéjűség vétsége miatt, ma a debreczeni kir. törvényszék 1 1/2 évi börtönnre ítélte. Ugy a vádlott, mint a kir. ügyész beleyngedott az ítéletbe, minőfogva az jogerőre emelkedett.

*** Gazdasszonyok figyelmébe.** (A vasaló által okozott foltok eltávolítása.) Gyakran megcsik a legnagyobb vigyázat mellett is, hogy a tüzes vasaló nyoma ott marad a fehéremű, ami nem kevés bosszúságot okoz a gazdasszonyoknak. — Az ilyen égés-nyomot — ha csak az illető szövet szála egészen át nem égtek — eltüntethetjük úgy, ha

földött borax-szal bekenjük és szárazra vasaljuk. (A meg-sárgult fehéreműt.) hogy eredeti színet visszanyerje, rendszeren klór-mészszel szoktak kezelni, ami azonban nem helyes, mert a szövetet nagyon ronítja. Sokkal célszerűbb tehát, ha az utolsó kekités mosólebe 3 rész spirítusz és 1 rész terpentin olajat keverünk, 2 evőkanálnyit számítva 7-8 liter vízre. A szárításnál aztán arra legyen gondunk, hogy az napfényen és ne árnyékos helyen történjék, mert csak így nyerheti vissza szövetünk eredeti szép fehér színét.

*** Rendőri hírek** Életunt cigigány. Berki Béni 40 éves, a csapó-utca végén lakó cigány, a ki a ponyvairadalom ronda termékeit szokta árulni vásáros időben, megunta az életet s tegnap d. e. lakásán egy szegre nadrágszíjjával fölakasztotta magát. Tetét azonban észrevették s mielőtt a halál megérkezett volna, levagták a szíjjól. A közkörhözba vitték. Tolva aj h e t e s. Bertás Sándor tarcsai illetőségű, 20 éves fiatal ember a »Paris« kávéházban szolgált, mint hetes. Ilyen minőségben elcsábította őt a kassziros nőnek nem ugyan a szeme, hanem a pénze. Alkules-csal kinyitotta tehát a pénztáros nő szekrényét s abból pénzt, szivarokat, legutóbb pedig egy aranyórát tolvajlott el. Azonban tette kitudódott s most a rendőrség kezében van.

Mulatságos tévedés.

A főszolgabíró ur valami helyi érdekű vasut létesítené faradozván, kerületének körjegyzőkhöz levelet intézett, melyben fölkeri őket, hogy a következő hetivásárra jöjjenek be és hozzák el egytuttal magukkal a kerületükben levő bírákat is.

Pár nap múlva beállt az irodába nyakig-sárosan az egyik jegyző:

— Jónapot kívánok, tekintetes főszolgabíró ur! Megjöttünk instálom, amint parancsolni tetszett.

— No szép, de hát a többieket hol hagyta?

— Kint vannak, instálom, a hátulsó udvaron.

— Hát miért nem jöttek be? Hivja be őket.

— Ejnye, tekintetes főszolgabíró ur, tréfálni tetszik. Már hogyan jöhetnének be azok az irodába? Holvan meg a szarvuk sem férne be az ajtón.

— Mijük? A szarvuk? Micsoda bolondságokat beszél itt maga nekem? Kiknek a szarva?

— Hát a b i k á k n a k instálom, a kiket, mint rendezetében írva volt, magammal hoztam.

Rossz írása volt ugyanis a levelet másoló írásoknak és a körjegyző az »• betűt »ka-nak nézte, s b i r á k helyett b i k á k a t értett, s azokat az egész körjegyzőségéből be is hajtatta.

*** Időjárás.** Az időjárás helyzetre nézve jellemző az, hogy az alacsony légnyomás Európa északi részén terül el.

Ezen eloszlás következtében a hőmérséklet egész Közép-Európában aránylag magas és csak Észak-Oroszországban akadunk 8° alatti temperaturákra. Az idő a Földközi-tenger környékén többnyire száraz, Európa többi részén azonban kisebb-nagyobb mértékben esős.

Hazánkban több helyen esett az eső. Egyes helyeken a zápor igen erős volt (Budapest, Ungvárt 21—22 mm., Szatmárt 19 mm., Fiumen, Debreczenben, Kaposvárt, Akna-Szlatinán 16—17 mm.), másutt pedig, mint Keszthelyt, Budapest, Egerben, Debreczenben, Szatmárt (vihar és jeges), Ujvideken (vihar), Nagylakon és Akna-Szlatinán zivatar kíséretében lépett fel. A hőmérséklet a normálisnál magasabb.

Változóan felhős és tartósan enyhe idő várható, semmi, vagy csak kevés esővel. Később nyugatról újabb borulás valószínű.

Irodalom és művészet.

A Vasárnapi Ujság: okt. 21-diki száma 20 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Tomory Anasztáz.« (Arczképpel.) Szilágyi Sándortól és dr. Vaczy Janostól. »A Margit-hídon.« Költemény Papp Kálmántól. »A direktor tereje.« Szinész historia. Irta Zöldi Márton. »Széchenyi és a dunai hidak kérdése.« »A kapitány mundeja.« Életp. Irta Csehov Antal. Oroszból fordította Szabó Endre. »A brazil ai tündérróza.« (Képekkel.) »A művészet a lembergi kiállításra.« (14 képpel.) Dr. Nyári Sándortól. »Képek a felkelő nap országból.« Naplótörödékek. Irta Reményi Ferencz és dr. sorbajó zászlos. »Sándor szerb király Budapestén.« (Képpel: Bevonulás a pályaudvarról Jantyk Mátyás rajza.) »Divatlevél.« (Eredeti divatképekkel.) Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, stb. rendes rovatok.

Különfélék.

Gróf Széchenyi Károly meggyógyult Mindenki emlékeztetik még gróf Széchenyi Károly szomorú esetére, kit a tavaszszala döbblingi elme gyöngyintézetbe hurcoltak akarata ellenére. Mint Sopronból írják, a gróf állapota kedvezőre fordult. Egészsége lassan-lassan visszatért az intézetben élvezett nyugalom és orvosi kezelés következtében. A gróft több ízben meglátogatta gondnoka, báró Augustinetz Antal, aki azt beszéli látogatásairól, hogy a grófon a betegségnek semmi nyoma sem látszik. Legújában az igazságügyminiszterhez írt a beteg egy folyamodványt, melyet átadott gondnokának, ki azt saját megfigyeléseivel kapcsolatban a soproni árvaszék útján felterjesztette a miniszterhez. Érdekes momentum a szerencsétlen gróf sorsában az is, hogy atyja is meglátogatta nem régiben és az apólók állítása szerint a találkozás az apa és fia között nagyon megható volt.

Gróf Bercsenyi Miklós né hamvai. A konstantinápolyi magyarok a mult heten kegyeletes ünnepet ültek. Gr. Bercsenyi Miklós né, született gróf Csáky Krisztina hamvait új díszes koporsóba tették és leleplezték a hamvak fölé emelt márványból készült sírfalat. — A grófné hamvai II. Rákóczi Ferencz és Zrinyi Ilna hamvai mellett a Szent Benoit francia lazaristák rendházának galatai templomában fekszenek. Csáky Krisztina 1723-ban halt meg s II. Rákóczi Ferencz hamvait kutató bizottság a korhadt sírládát, amelyben hamvai nyugodtak, új koporsóba tette. Az ünnepen ott voltak Szechenyi Ödön pása, Vambéry Ármán, Szendrei János és mások. A templomban Francois Lobry rendfőnök, rendtársai kíséretében várta a magyarokat, akik a Csáky Krisztina síremlékének leleplezésére eljöttek. A fehér márványszerű harmadfelméter magas és egy méter széles. Felül a Csáky-család aranyos címere van, alul a másolatban fönnmaradt sírfeliratot vésték be. A munkások felfeszítették a padlózat márványkockáit s a szent atyák kegyelettel szedték ki a csontokat, ruhafoszványokat és a régi sírláda korhadt farészeit. Ezután peigméren jegyzőkönnyvet írtak, amelyet a kegyeletes maradványokkal visszahelyeztek a régi nyugóhelyére. A kriptát ezután befalazták s a kegyeletes ünnepben résztvevők megilletődve látogtak a templomból, ahol a magyar történelem három nagy alakja alusza örök álmát.

Osztrák-magyar gyarmatok. Nehány hónap előtt a közös külügyminiszterium jóváhagyó hozzájárulásával Bécsben osztrák-magyar gyarmattársaság alakult, melynek az a célja, hogy a tengerentúli világreszekben földterületeket szerezzen s ily módon idővel a gyarmat-politikának szerepet juttasson Ausztria és Magyarország külpolitikájában. A társaság most már nagyobb szabásban kezd működni. Érintkezésbe lépett az osztrák és a magyar képviselőházak számos tagjával s ezek közül többeket meggyert az eszmének. Ezek a képviselők máris tárgyaltak e dologban a reszortminiszterekkel, s a társaság kidolgozott alapszabályait már legközelebb a két kormány elé fogják terjeszteni jóváhagyás végett.

Fogadás az udvarnál. A budai királyi palotában tegnapelőtt fényes fogadás volt. Megjelentek az összes miniszterek, továbbá Vaszary Kolos hercegr. dr. Schlauch Lőrincz bíboros, Császska György kalocsai érsek Schuster püspök stb. a diplomaták s a politikai közelet jelesei. Az udvarmester által adott jelre megjelent a király, karján a királynéval. Utánuk jött József főhercege és neje, továbbá Kóburg Fülöp herceg és neje. A király leghosszasabban Wekerle kormányelnökkel, Tisza Kálmánnal, Apponyi Albert gróffal és az angol konzullal beszélt. A királyné az összes minisztereket megszólitással tüntette ki. Cerle után a királyné a mellétkermeke vonult, a hol gróf Andrássy Aladárné a magyar arasztokrácziának több fiatal női tagját mutatta be a feleséges aszszonyoknak.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Okt. 23-án: Kis alamuszi. — Operette. —

Okt. 24-én: Benoiton család. — Vigáték. — Személyek: Champrosé Marquis Tapolczai. Benoiton, matrác gyáros Sándor E. Mártha,) Cserny Ida. Jeanette,) Kiss Irén. Camilla,) gyermekei Bojóczy Ilna. Theodule,) Bajnócz V. Fanfan,) Havi Rózsika. Didier, Mártha ferje Pethes J. Formichel, gyáros Bács K. Prudent, fia Péchy K.

Stephen, Benoiton unoka-öcsese és titkára Rózsabegyi K. Clotilde, fiatal özvegy Csorny B. Adolphine, vén leány Locsarekné. Josephine, komorna Csepreghi E. Julia szobaleány Clotidnál Takács J.

Okt. 25-én: Othon. — Szimnű. —

Okt. 26-án:
Robinson Crouse.
— Szinmű. —

Okt. 27 és 28-án:
Klári.
— Operette. —

Közgazdaság.

Budapesti gabonátörzsde. Hivatalos jegyzések október 21. — Buza öszre 6.38 pénz, 6.39 áru. tavaszra 6.79 pénz, 6.80 áru. tengeri 1894.máj.—jun.-ra 5.94 pénz, 5.96 áru. Zab tavaszra 6.08 pénz, 6.10 áru. káposzta-repcze aug.—zept. 9.75—9.85 áru.

A sorskereskedelmi csarnok jelentése.

október 20.
a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Óreg nehéz (páronként —400 kilg. felüli sulyban) 40.—40¹/₂— 2. Óreg közép (páronként 300—400 kilg. sulyban) 40.—40¹/₂— 3. Fialat nehéz (páronként 320 kilg. felüli sulyban) 41¹/₂—42— 4. Fialat közép (páronként 251—320 kilg. sulyban) 42¹/₂—43— 5. Fialat könnyű (páronként 250 kilg.ig terjedő sulyban) 46.—47.— II. Magyar szedett: 1. Nehéz (páronként 280 kilg. felüli sulyban) 40.—41¹/₂— 7. Közép (páronként 220—280 kilg. sulyban) 42.—42¹/₂— 8. Könnyű (páronként 280 kilg.ig terjedő sulyban) 46.—47.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 kilg. felüli sulyban) 41.50—42. 10. Közép (páronként 220—260 kilg. sulyban) 41.50—42.— 11. Könnyű (páronként 220 kilg.ig terjedő sulyban) 40.—42.— Sertés létszám okt. 19-dik napján volt készlet 168,292 darab.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelőszerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

NYILT-TÉR.

Figyelmeztetés!

Kérjen a vásárló határozottan

ORIGINAL SELTERS

418 b) Vegyelmzeve

Dr. LUDWIG

bécsi tanár és udvari tanácsos által.

Figyelem fordítandó a vignettára, a tokján és dugaszán e jelzés látható: „ORIGINAL.” Készletben kapható minden gyógyszerárban és ásványvíz raktárban.

Főraktár Debreczenben:
Geréby Fülöpnél.

Eladó takarmányok.

Mintegy 10 szekérnyi **lóhere** és **luczerna**, kitünős minőségű, valamint 6 szekérnyi **bükköny széna**, **árpa- és zab-szalma**, **2000 kéve zsupf-szalma** s **80—100 métermázsa takarmány-répa**, a város közelében lévő újföldi tanyán eladó. Ertekezhetni Csapó-Vár-utca 357. szám alatt a tulajdonossal

Király Istvánnal.

KARDOS LÁSZLÓ

KOSSUTH-UTCZAI vászon-árú üzletében

valódi angol Linoleum

a legszebb mintákkal

melyek kaphatók méter számra és egész szobák is bevonhatók. A tapasztalat bizonyítja, hogy Linoleummal bevont padló szebb mint a parquet, olcsóbb mint a parquet és lakásváltozás esetén felszedhető, újból lerakható és újból szép.

2694/1894. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szoboszlói kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Hódos Lajosné végrehajthatónak Szarvas György végrehajtást szenvedő elleni 49 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szovati 304. sz. tjkv-ben A. I. 2. 9. sor alatt foglalt 1132 hrszámú 275¹/₂ öl kender-földre és 285¹/₂ b. hrszámú 266 sorszámú ház és udvarra 606 frt kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1894. évi november hó 9-ik napjának d. e. 9 órákor** Szovát község-házánál megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirokban kikiáltott kezéhez letenni.

Kelt H. Szoboszlón, 1894. augusztus 21. napján, a szoboszlói kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Lengyel,
kir. járásbíró.

Árverési hirdetmény.

A „Takarék- és hitelintézet részv. társ.” zálogházában f. 1894. év május havában elzálogosított, illetve aug. végéig lejárt 12,092—15,032; továbbá a három hónál rövidebb idő alatt lejárt 15,328, 16,711, 16,753; végre az anyaintézetnél elhelyezett 2305, 2689, 2695, 2882, 2931 számú zálogtárgyak közül azok, amelyek ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabbítottak, f. 1894. évi nov. 8-án, d. u. 2 órákor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Az árverés napján a zálogtárgyak meghosszabbítása vagy kiváltása d. e. 12 óráig eszközölhető.

Az igazgatóság.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FŐTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)
teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:

takarékpénztári, kereskedelmi

üggyévi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, háli- és lakodalmi meghívókat.

ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TANCRRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánk, hol északkeleti Magyarország legregibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szíves pártfogásába.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Hirdetések a „DEBRECZEN” czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,
bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,
MINDENMÉ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán külföldre
Egész évre 10 frt
Félévre 5 „
Negyedévre 2 „
Egy órára 1 „
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden
emenny a szerkesztőségbe (Főtér 1828)
bírmentre küldendő.

Előfizethető helyben:
Főtér 1828. K. Lajos könyvkereskedő
és a kiadóhivatalban. (Főtér 1828.)

Halálos

(E) A legutóbb oroszok uralkodója hetetlenek mondják lyos bajából.

Az a közelebb elete örökig, legfenne talán — mire e-soro alól, arról kell hirt országot hatalmas ura A halállal való valóságos tragédia fogva, amikor atyját namit bombái által mellől fellepett a Ró atvette az uralkodás felett.

Rettenetes volt előtt a jelenlegi cza az uralkodás terhét dából megtanulhatta ket el lehet ugyan gukban a véletelkig de a leigázott, a megfosztott népléngék, vagy érdekespó zanak az emberrel v közzabadságok meg eszközökkel élnek, ügyben akadnak és a zsarnokság önkény

Sándor czárnak holttemein át jutot ismerkednie azzal amely alattomban engedett eszközökkel vetkezményeiben nem mint a czárok retteg

Sándor czár nihilisták hatalmát vette, amit e nepcsoport elkövetni jónak látot választott, az erőszak torlás útja volt. Az teltek eliteltekkel, Sz pészült a kényszermu takkal, a bakónak is

A „DEBRECZEN

DALAI

(Költemény)
Nádasi József, szin heiséges ifjú tagja, ki sikeresen foglalkozik, költeményt szándékozik ki ajánlunk olvasóink figyel dig közülük a kiadandó hangulatos költemények

FEKETE

Fekete a szemöl Mint egy barna Szemed izzó sug A szivembe játs

Mit irsz oda? k Szerelmem bevétő Sokat evett, soka A keserűségből.

Drágaság ám a Aranyos sugára, Mit pazarlod her Senyvedt világára

Büvös-bajos játék Mért téped a seb Főlszakatod, he Még jól be sem

Hagyj, ne kísérs Szerelmet e szive Rég volt midőn Most még árnya

Vagyha kizozni Őh mért hogy me